

Artikelgewijze toelichting Referendumverordening van de gemeente Groningen 2007

Artikel 2 Onderwerp

Dit artikel betreft de uitzonderingen met betrekking tot het houden van een referendum. Als voorbeeld van dringende redenen als bedoeld onder g. kunnen worden genoemd spoedeisende belangen van de gemeente door verplichtingen jegens derden.

In het derde lid staat een bijzondere procedure voor grote projecten. Om te voorkomen dat bij grote projecten op 'verkeerde' momenten referenda kunnen worden aangevraagd, wordt het referendum gekoppeld aan de aangehouden besluitvorming over de vaststelling van de startnotitie.

Artikel 3 Bekendmaking

In dit artikel wordt in algemene zin vastgelegd dat het college verantwoordelijk is voor het bekendmaken van te nemen besluiten van de raad. Dit artikel beoogt geen uitbreiding te geven van bekendmakingsbesluiten, maar sluit aan bij de huidige praktijk. In elk geval moet het college en ook het presidium van de raad ingeval van startnotities voor grote projecten rekening houden met de in artikel 4 eerste lid genoemde termijn van 7 weken.

Artikel 4 Verzoek tot het houden van een referendum

Het vierde lid maakt het mogelijk dat de raad voor het nemen van het besluit duidelijkheid heeft of er activiteiten worden ondernomen voor een referendumverzoek. Ingeval het niet om een startnotitie van een groot project gaat valt de beslissende raadsvergadering vaak lopende de termijn van zeven weken. Als er dan lijsten zijn gehaald kan de raad besluiten om de besluitvorming te verdagen in afwachting van het eventuele verzoek of over gaan tot het nemen van een besluit gezien de aanwezigheid van een uitzondering uit artikel 2.

De inzamelaars krijgen dan tijdig een signaal of het zinvol is om door te gaan.

Deze op het eerste gezicht beperkende maatregel is redelijk omdat het in de praktijk zeer moeilijk is in een beperkt aantal weken voldoende handtekeningen te verzamelen.

Verder is daarom in lid 5 is de mogelijkheid geopend dat de raad het college verzoekt van deze beperking af te wijken. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een inspreekreactie.

Artikel 5 Indiening verzoek

In dit artikel wordt een nauwkeurige procedure gegeven voor het verzoek. Bijzonder is dat indien het college van mening is dat de weigeringsgronden van artikel 2, tweede lid, onderdeel b, g en h zich voordoen, er een commissie advies wordt gevraagd.

Gesteld moet worden dat hiervoor korte termijnen zijn opgenomen. Dit kan worden ondervangen door een permanente commissie in te stellen. Daarnaast zal in de praktijk een referenduminitiatief vaak eerder aangekondigd worden. Dit is overigens wel het moment waarop beoordeeld moet worden of zich één van de weigeringsgronden voordoet. Indien dit niet het geval is, kan de steunverwervingsfase beginnen, onder aanhouding van de besluitvorming.

Artikel 6 Behandeling verzoek

In deze procedure is systematisch de lijn aangehouden dat de raad uiteindelijk alle beslissingen neemt.

Artikel 7 Taak van het college

Het begrip 'neutrale informatievoorziening' is beperkt tot het verschaffen van feitelijke informatie over de spelregels, het proces, de procedure en de planning van het referendum. De politiek inhoudelijke argumentatie en informatie over plannen vallen buiten het begrip 'neutrale informatievoorziening'.

Het proportionaliteitsbeginsel houdt in dit geval in dat de gemeentelijke organisatie zoveel mogelijk gebruik dient te maken van reguliere kanalen. Wanneer het bijvoorbeeld gebruikelijk is om bij een groot project huis-aan-huis een nieuwsbrief te verspreiden, kan dat ook als over een onderwerp of plan een referendum wordt gehouden. Daarbij worden de opposenten en sympathisanten van het overheidsbeleid uitgenodigd om hun standpunt in een dergelijk middel naar voren te brengen. Dit omdat onwenselijk is dat de door de overheid gebruikte middelen qua budget en bereik de mogelijkheden van de opposenten overstijgen.

Artikel 12 De uitslag

Als er een referendum wordt gehouden is een gekwalificeerde meerderheid vereist voor een geldig inhoudelijk advies. De wetgever staat niet toe dat de uitslag van een referendum bindend kan zijn daarom is een inhoudelijke uitkomst altijd een advies.

Indien de gekwalificeerde meerderheid niet wordt gehaald is de uitkomst van het referendum dat geen advies tot stand is gekomen.